

HET MAMMOET MUSEUM IN THESSALONIKI, MACEDONIË, GRIEKENLAND

Bij het hotel “Nouvelle” in Oreokastro (Thessaloniki) in Grieks Macedonië bevindt zich een voor kinderen grote en spectaculaire attractie: een echt Dino Park. Het park met levensechte modellen van gevaarlijke monsters zoals de Tyrannosaurus, is een initiatief van de eigenaar van het hotel, de heer Vasilis Michailidis. Bij het ontwikkelen van het park kwam hij in contact met het team van studenten van Professor Dr Evangelia Tsoukala van de Aristoteles Universiteit in Thessaloniki. In een korte tijd groeide en groeide het park. En over bezoekersaantallen had men niet te klagen. De bezoekers van het park worden allemaal rondgeleid door studenten van de universiteit. Die doen op deze wijze veel ervaring op in het op begrijpelijke wijze overbrengen van paleontologische *know-how*. Een mooiere leerschool waar nog een vergoeding tegenover staat kan een student zich haast niet wensen.

Diezelfde studenten graven in de zomermaanden naar fossielen onder leiding van hun professor en doen daarbij veel informatie op. Mevrouw Tsoukala heeft een samenwerkingsverband met een aantal Nederlanders die mee graven op haar *sites*. Het is niet verwonderlijk, ben ik van mening, dat het allemaal zoogdierpaleontologische vindplaatsen betreft. Zo groeven zij in 2007 de langste slag tanden van een mastodont (*Mammuthus borsoni*) op, met een lengte van 502 cm. Meteen een wereldrecord dat in 2009 werd

AUTEUR
DICK MOL

opgenomen in het *Guinness World Records*. Tijdens veldcampagnes wordt natuurlijk veel gesproken en gegevens uitgewisseld, onder andere over Nederlandse vindplaatsen en mammoeten. De informatie van de rijke Noordzee tussen de Britse Eilanden en het continent van Europa sprak voor professor Tsoukala en haar studenten boeddelen: mammoeten, neushoorns, roofdieren, zeespiegelstijging, dramatische klimaatwijzigingen enzovoorts legden de basis voor een nieuw plan. Een museum gewijd aan de fossielen-rijkdom van de Noordzee in... Thessaloniki. De

heer Vasilis Michailidis zag wel brood in een dergelijk plan. Het Mammoet Museum werd in *no time* uit de grond gestampt. In december 2009 opende het haar deuren.

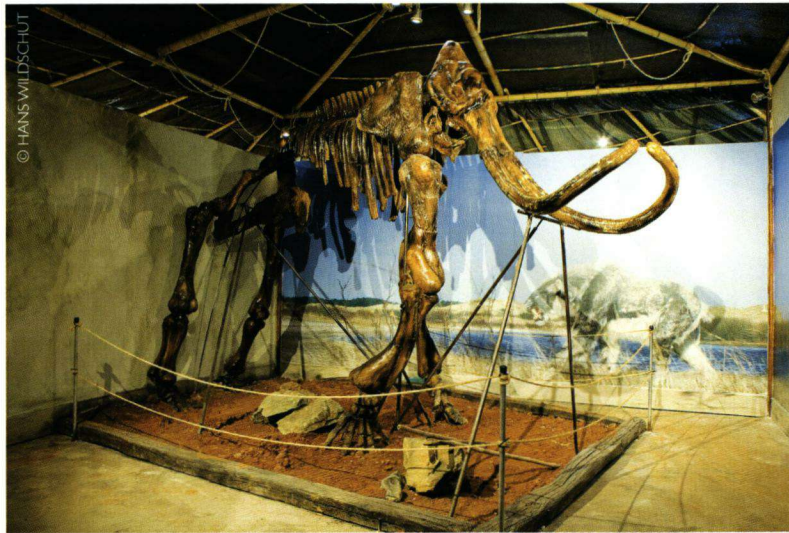
DE VASTE TENTOONSTELLING

Alle fossielen die in het museum gebruikt worden zijn opgevist van de bodem van de Noordzee. Ze zijn aangekocht door het museum. Maar

het zijn niet zo maar fossielen die er tentoongesteld worden. Er is een duidelijke rode draad aanwezig. Al voordat men het museum vanuit het Dino Park betreedt, heeft men buiten kennis kunnen maken met de levende planeet die wij bewonen. Niet alleen over dinosauriërs en uitgestorven zoogdieren maar ook over aardbevingen en geologische processen. Allemaal heel aantrekkelijk gebracht door middel van reusachtige panelen. Tijdens de professionele rondleidingen wordt de informatie nogmaals op aantrekkelijke wijze verteld aan de bezoekers. Net voor de ingang van het museum staat een model van een wolharige mammoet, gemaakt door de heer Michailidis zelf. Hij is niet alleen een ondernemer, maar ook nog eens een kunstenaar. Perfect zijn de modellen naar mijn mening niet, maar spectaculair zijn ze wel. Eenmaal kennis gemaakt met de wolharige mammoet, het icoon van het ijstijdvak en wereld beroemd uit Fred Flintstone en de cartoons Ice Age I tot en met III, dan wil men wel meer.

Onder leiding van de gidsen wordt een rondgang gemaakt door de 140 vierkante meter tentoonstellingsruimte. Over de typische Nederlandse boomkorvisserij, over de mammoetsteppe uit het Laat-Pleistoceen, over de megafauna, over het langzaam vollopen van de Noordzee aan het einde van het Pleistoceen of beter, het begin van het Holoceen.

Heel duidelijk blijkt wel uit de tentoonstelling dat de wolharige mammoet (zijn evolutie wordt *en passant* ook nog even op een enorm groot paneel uiteengezet) in een soort paradijs geleefd moet hebben en dat deze ijstijdieren zich daar goed gevoeld hebben. Honderdduizenden resten zijn er opgevist en dat komt steeds weer tot uitdrukking. Nee, er is niet één mammoetkies tentoongesteld, er zijn hele reeksen van mammoetmolaren, aantrekkelijk geëxposeerd. Met deze kiezen wordt ook de "horizontale tandwisseling" kenmerkend voor *Pro-*

boscidea duidelijk uitgelegd. Maar er zijn naast vele resten van mammoeten natuurlijk ook andere resten van wolharige neushoorns, steppewisenten, reuzenherten en ga zo maar door, uitgesteld. Tijdens de inrichting hadden de studenten van mevrouw Tsoukala er een hele klus aan om ze allemaal op naam te brengen. Kortom, er wordt een fraai overzicht gepresenteerd.

TOPSTUKKEN

Tot de topstukken in het Mammoet Museum moet zeker een mammoetschedel gerekend worden, met fragmenten van de originele slag tanden er nog in. Een reusachtig gevaarte. Nee, niet compleet, daar zijn er niet zo veel van. Maar wel een die indruk maakt. Deze schedel is zo uitgesteld, dat het verhemelte goed te zien is met de laatste bovenkaakmolaren M3. Samen met enkele fraaie foto's van een schedel die net van boord getakeld wordt van een boomkorkotter en enkele fraaie platen van een mammoetkop met huid en haar uit de permafrost van Siberië, een indrukwekkende afdeling van het Mammoet Museum. Daarbij wordt dan nog eens een interessant verhaal verteld over het geslacht van mammoeten: de

stieren groot en de koeien doorgaans veel kleiner, het seksuele dimorfisme. En, draait de bezoeker zich om, dan staat deze oog in oog met een levensgrote tekening van een mammoetskelet waar op enkele originele beenderen van deze soort gemonteerd zijn, een waar kunstwerk van de Griekse kunstschilder Dimitra Labretsa. Ja, deze mammoet is een stier, dus groot. Dit is erg aantrekkelijk, maar men moet zich wel realiseren dat de gemiddelde mammoet toch veel kleiner is geweest. Het is als het ware een uitzondering die deze regel bevestigt.

De eigenaar van het museum hoopt in de nabije toekomst zijn collectie nog uit te breiden. Er is nog ruimte op zijn terrein. En, met gemiddeld zo'n 500 tot 600 bezoekers per dag (bij goed weer) is het naar mijn mening nog lonend ook.

Er wordt in het museum een goed verhaal verteld over ons paleontologisch erfgoed. Fossielen waar we zo veel van kunnen leren. Fossiele tanden en beenderen van ijstijdzoogdieren waarvan ik nu alleen maar kan zeggen dat ik het goed vind dat van die enorme rijkdom van de Noordzee nu het een en ander permanent in Thessaloniki dat zelf ook aan zee ligt, tentoongesteld is. Beter dan dat het ergens voor een zeer beperkt gezelschap op een zolder bewaard wordt. En, wij in Nederland weten maar al te goed hoeveel er is opgevist van de zeebodem.

Oreokastro, Thessaloniki, Greece | www.mammothmuseum.gr

Adres: Multispace Nouvelle, 70 KM, Thessaloniki – Oreokastro. P.O. 57013, Thessaloniki

Openingstijden: dagelijks geopend, het hele jaar door.